

РЕШЕНИЕ

№ 2629

гр. София, 18.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в публично заседание на 20.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **1640** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 87 и сл. от Закона за убежището и бежанците.

Делото е образувано е по жалба, вх. № 6942/20.02.2023 г. от А. Т.

Х. – гражданин на С., против Решение № 18070/12.12.2022 г. на заместник – председател на Държавна агенция за бежанците при МС, с което на чужденеца е отказано предоставяне на международна закрила.

В съдебното заседание жалбоподателят се явява, заедно с назначения от Съда служебен адвокат М. А.: поддържа жалбата; не представя доказателства; пледира за отмяна на оспорваното решение, като цяло, считайки, че Турция не представлява за жалбоподателя трета, сигурна страна.

Ответникът – заместник председател на Държавна агенция за бежанците, посредством юрисконсулт: оспорва жалбата; представя два броя справки, съответно за Турция и С.. Прокурорът при Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД, след като обсъди писмените доказателства, съдържанието на оспорваното решение и доводите на страните, приема следното.

Жалбата е процесуално допустима за разглеждане по същество.

А. Т. Х. - гражданин на С., етническа принадлежност - арабин, вероизповедание – мюсюлманин - сунит, семейно положение – женен, с четири деца и съпруга И. Х. А. е

подад молба за международна закрила на 20.06.2022 г., пред РПЦ – Х.. Заявил е, че е напуснал страната си през м. 01.02.2022 г., заради войната. По време на административното производство са проведени с него две интервюта. Първоначално е разказал, че е роден в [населено място], Област Х.. Живял е там и е работел като земеделец. Не е съобщил: да е членува в политическа партия, да е бил заплашван, арестуван или съден; да е участвал във военни формирования. Влязъл е в РБ не по законовоустановения ред, на 01.06.2022 г. Причините да напусне страната на произход обяснил с твърдения, че: районът, в който живеел се контролирал от кюрдите и имало военни сражения между тях, Фронта Ал Н. и Свободната армия; животът на семейството бил много тежък; през месец ноември 2021 г. бил потърсен от кюрдите за мобилизация, но по това време, той бил зает с животните, които отглеждал; в Турция не е посещавал пунктове за регистрация на чужденци, защото целта му била Европа. При второто интервю уточнил, че: е напуснал С., заедно със семейството си, през месец януари 2022 г. и се установили в И., където се регистрирал като бежанец в Турция, но не дочакал да си получи документите; след неговото отпътуване от Турция съпругата и децата му получили документи, които им давали права на законно пребиваване там; в Турция не е работил, понеже работодателите искали документ от властите; не е имал проблеми с властите в Турция, но там вече било скъпо и той не издържал; искал да отиде в Германия.

С процесното Решение № 18070/12.12.2022 г. на заместник-председателя на ДАБ са обсъдени описаните по – горе твърдения на чужденеца, като т. нар. „бежанска история“ е приета за достоверна, по отношение: съответствието на разказа с информацията за актуалното положение в С. – наличие на вътрешен, въоръжен конфликт, характеризиращ се с високи нива на насилие, нарушение на човешките права, хуманитарна криза; твърденията му: да е гражданин на С., мюсюлманин – сунит, да не е членувал в политическа партия, да не е бил заплашван, задържан или осъждан там и в Турция. Решението съдържа мотиви за липса на основания, както за предоставяне статут на бежанец, така и на хуманитарен статут, а именно: (цитати) „молителят не навежда на твърдения, че се опасява за своя живот, както в С., така и в Турция, заради своята раса, етнос, религия, политически убеждения или социална група. Изрично заявява, че не е имал проблеми на тези основания и не споделя, спрямо него да са били предприети някакви конкретни действия от страна на държавата произход, както и на държавата в която е пребивавал, или на други недържавни органи в тези държави, които по своята форма да са релевантни на посочените в чл. 8, ал. 5 на ЗУБ, форми на преследване. Не се установява кандидатът да е бил подложен на преследване, релевантно на чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ и не е налице риск от бъдещо такова. Не са налице основания за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ, тъй като чужденецът не е заявил, че има член на семейството му с предоставен статут на бежанец в Република България; установената фактическа обстановка не дава основания да се приеме, че той е бил принуден да напусне страната си на произход и страната в която е пребивавал - Турция, поради „реална опасност от смъртно наказание или екзекуция“ - тежки посегателства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия, нито от официалните власти в С. и в Турция, нито от някоя конкретна групировка, която тези държави не са в състояние да контролират. Според тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465\07, понятията „смъртно наказание“, „екзекуция“ и „изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или

наказание“, наложени на молителя в страната му на произход или в Турция, посочени в чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, обхващат ситуации, в които кандидатът за субсидиарна закрила е изложен на риск именно от конкретен вид посегателство. Твърдения от подобен характер молителят не е направил. От изложеното следва извода, че чужденецът не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ“. Едновременно с това е прието (чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ), че „предвид информацията за обстановката в родината му се налага изводът, че поради наличието съществуващия въоръжен конфликт, завръщането в С. към настоящия момент е неподходящо“. С последното изречение ответникът е легитимирал крайния си извод, че Турция се явява за жалбоподателя „трета сигурна държава“, по смисъла на § 1, т. 9 ДР ЗУБ. В подкрепа на този извод е изложил подробни мотиви, с които е обосновал отхвърляне на молбата за закрила.

Настоящият състав на Административен съд София – град, като не споделя извода за това, че Турция се явява за молителя „трета сигурна държава“ приема, че оспорваното Решение № 18070/12.12.2022 г. на заместник - председателя на ДАБ е неправилно.

Макар да не е цитирал изрично текстовете на чл. 13, ал. 1, т. 14 и ал. 4 ЗУБ, по същество ответникът се е позовал на същите правни основания. Според нормата на чл. 13, ал. 4 ЗУБ, „обстоятелството по ал. 1, т. 14 може да бъде самостоятелно основание за отхвърляне на молбата, като явно неоснователна, единствено ако са изпълнени следните условия: 1. съществува връзка между чужденеца и съответната трета държава, обосноваваща връщането му, при индивидуална проверка на сигурността в държавата за съответния чужденец; 2. на чужденеца е предоставен документ на езика на третата сигурна държава, с който да информира съответните й власти, че молбата му не е разгледана по същество. От своя страна разпоредбата на ал. 1, т. 14 постановява, че „молбата на чужденец за предоставяне на международна закрила се отхвърля като явно неоснователна, когато не са налице условията по чл. 8, ал. 1 и 9, съответно по чл. 9, ал. 1, 6 и 8, и чужденецът идва от трета сигурна държава, при условие, че ще бъде приет в нея“. Дефиницията за „трета сигурна държава“ (§ 1, т. 9 ДР ЗУБ) е: „държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и: а) няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; б) е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; в) не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; г) съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец; д) са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава. Така определените обективни предпоставки са в съотношение на кумуляция, като за процесния случай Съдът приема за неустановено и недоказано обстоятелството по б. „г“, а именно - съществува възможност А. Т. Х. да поиска в Турция статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила, като бежанец.

Според последно публикувания и общодостъпен на Интернет – страницата www.esoi.net доклад на Х. Р. У., касаещ спазването на човешките права в Република Турция, в раздела „Бежанци, търсещи убежище и мигранти“ е отбелязано, че: опозиционните политици все повече подхранват антибежанските настроения, като се застъпват за връщането на сирийци в разкъсаната от война С.; поради това

президентът Е. отговаря с обещания да презасели сирийците в окупираните от Турция райони на С. С.; стотици сирийски мъже и някои момчета са били незаконно депортирани в С. С., често, след като са били задържани и принуждавани да подпишат формуляри за доброволно връщане. Общозвестно е обстоятелството, че Република Турция е ратифицирала Женевската конвенция за бежанците и Протокола от 1967 г., но прилага географско ограничение, спрямо търсещите убежище лица от неевропейски държави. С други думи, признава само бежанците от Европа. През април 2014 г. Република Турция е приела Закон за чужденците и международната закрила, който предвижда четири вида статут на закрила там, както следва: а) „статут на бежанец“ за лицата, признати за бежанци, по силата на Женевската конвенция, т.е. граждани на една от 47-те държави — членки на Съвета на Европа; б) „условен статут на бежанец“ за признатите бежанци от неевропейски държави; в) „статут на субсидиарна закрила“, какъвто могат да получат европейски или неевропейски граждани, които не отговарят на условията на Женевската конвенция, за да бъдат признати за бежанци, но при връщане в страната си на произход са изложени на риск от смъртно наказание, мъчения или като цяло нехуманно или унижително отношение, или да станат обект на посегателства в резултат на въоръжени конфликти в страната си; и г) „статут на временна закрила“, който се предоставя в случай на масов приток на бежанци.

Няма основания да не бъде прието, че сирийските граждани, които търсят закрила от войната в С. биват обхванати от режима на „временна закрила“ в Турция. В становище на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК), относно „Ролята на Турция в бежанската криза“ (Официален вестник на Европейския Съюз 2018/С 227/03, от 28.06.2018)) се констатира, че: от 2011 г. Турция е страната, приютила най-голям брой бежанци от С. (3 222 000 души); сирийците, влезли масово в страната първоначално са получили статут на „посетители“ и впоследствие статут на „временна закрила“, без обаче да имат правото да подадат молба за статут на бежанец. Целта е да се гарантира, че те ще останат в Турция, само докато продължава военният конфликт в С. и ще се върнат там, когато ситуацията се подобри. Тези данни обуславят логичния извод, че на сирийските граждани, пристигнали в Турция не се предоставя (не може да бъде предоставен) статут на бежанец, защото не идват от държава-член на Съвета на Европа, следователно и няма да получат субсидиарна закрила, защото по силата на провежданата в страната държавна политика те получават само т.нар. „временна закрила“. В процесното решение ответникът обаче, не е изложил нарочни мотиви, досежно наличието на един от елементите от фактическия състав на определението за „трета сигурна държава“ — „съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец“. С оглед на това неправилно и необосновано е приел обобщаващо, че „в конкретния случай предпоставките за приемане на Турция за трета сигурна държава, съгласно Допълнителните разпоредби на ЗУБ, са налице в своята кумулативност“.

Издаденото от заместник - председателя на ДАБ Решение № 18070/12.12.2022 г. подлежи на отмяна, като неправилно и незаконосъобразно. Административната преписка следва да бъде върната (арг. чл. 173, ал. 2, вр. ал. 1 АПК) на същия административен орган за ново произнасяне, след съобразяване с дадените с настоящото съдебно решение задължителни указания, вкл. след съобразяване със съществуващата в С. ситуация на въоръжен конфликт и с Решение от 30.01.2014 г. на

СЕС, по дело С-285/12, относно тълкуване на член 15, б. „в” от Директива 2004/83, вр. член 2, б. „д” от същата.

Водим от горното и на основание чл. 172 АПК, чл. 84 ЗУБ, Административен Съд С. – град, 14^{-ти} състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата, вх. № 6942/20.02.2023 г. от А. Т. Х. – гражданин на С., РЕШЕНИЕ № 18070/12.12.2022 г. на заместник - председателя на Държавна агенция за бежанците, при Министерски съвет.

ИЗПРАЩА административната преписка на същия административен орган за ново произнасяне, след съобразяване с дадените с настоящото съдебно решение задължителни указания.

Съдебното решение подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд, в 14 – дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: